

Overweging

(bij Jozua 24, 1-2a.15-17.18b en Johannes 6, 60-69)

Vorige week waren we hier samen op het feest van Maria-tenhemelopneming. Voorganger Jan Joosten zei toen onder meer dat Maria een bijzondere positie innam, dat zij uitverkoren was. Dat uitverkoren zijn heeft volgens mij twee kanten. Ten eerste werd zij uitgekozen om Jezus ter wereld te brengen – dichterbij God kom je niet... Daarnaast – en dat is denk ik minstens zo belangrijk – aanvaardde zij deze opdracht. Zij koos ervoor om de haar gewezen weg te gaan, om zich met heel haar hart en ziel ten dienste te stellen van God en Gods grotere plan. Dat is niet zomaar iets, je moet maar durven!

Keuzes maken is iets doodgewoons, we doen het ontelbaar veel keren op een dag. Vanaf het moment dat we wakker worden (opstaan of nog even blijven liggen?) totdat we weer naar bed gaan (lezen of het licht uit en slapen?). De meeste keuzes betreffen zulke alledaagse dingen dat we er niet eens echt bij stilstaan. Wat zal ik aantrekken? Ontbijten ja of nee? Koffie of thee? Tijd voor een korte pauze? En vul zelf maar verder in... Van kinds af aan zijn we gewend om keuzes te maken, vaak met het grootste gemak van de wereld.

Soms echter is het niet zo makkelijk. Bijvoorbeeld als het aantal dingen om uit te kiezen te groot is, als het gaat om zaken waar veel van afhangt, of waarvan we de consequenties niet kunnen overzien. Zo hebben in deze tijd de meesten van ons moeten beslissen zich al dan niet te laten vaccineren tegen COVID-19; daar denk je misschien toch wel even over na voordat je een besluit neemt. Hoeveel risico loop ik als ik het niet doe of juist wel, wat kan of mag ik daarna allemaal wel of niet? Vragen die zeker meespelen en waarop we de antwoorden niet altijd weten. Ook keuzes die betrekking hebben op hoe de rest van je leven eruit gaat zien, zoals voor een school of werkomgeving, vragen tijd en aandacht.

In de lezingen van vandaag gaat het ook om zo'n keuze die levensbepalend is, waarover je best even mag nadenken. Wil je in je leven kiezen voor God? Die vraag hoorden we vandaag twee keer, bij monde van Jozua en Jezus. Hun namen lijken op elkaar, in het modern Hebreeuws zelfs nog meer: Jesjoea (Jozua) en Jesjoe (Jezus). Ook de betekenis van die namen is bijna hetzelfde: Jesjoea betekent zoiets als 'God redt', Jesjoe is 'Hij die redt'. Hun naam is hun levensprogramma. Jozua leidt in opdracht van God het volk Israëls het beloofde land van melk en honing binnen, Jezus treedt reddend en bevrijdend op voor al wie verschopt en vernederd is. Zij laten beiden zien hoe de weg van God in praktijk kan worden gebracht en waartoe dat kan leiden. Zij leven vóór hoe mensen van begin af aan bedoeld zijn.

De vraag die zij twee hier stellen klinkt de hele Bijbel door: wil je op weg gaan met De Ene, die zegt God te zijn? Abraham kiest al voor het gaan in het spoor van de Stem die hem roept, hij laat de afgoden uit zijn land letterlijk achter zich. Vaak twijfelt hij aan zijn besluit, maar hij houdt vol. Wie gelooft is zo nu en dan ook gebaat bij twijfel en vraagt zich af: is dit echt wat ik wil, hou ik het vol, wat gooi ik weg? Want kiezen voor iets is ook *niet* kiezen voor het andere. Als je niet durft te twijfelen, onttaardt geloof voor je het weet in blind fanatisme – en wat daarvan komt zien we in de wereld om ons heen. Dan worden

oorlogen gevoerd en mensen geknecht en gedood in naam van God.

De Bijbel vertelt verhalen van en over mensen, mensen zoals u en ik. Over de keuzes die ze maken, zowel goed als fout, en waartoe dat leidt. Die verhalen staan opgeschreven zodat wij er lering uit kunnen trekken voor ons eigen leven. Want het gaat net als bij ons met vallen en opstaan, en steeds weer opnieuw proberen te gaan in het juiste spoor, te kiezen voor die weg van God. Daaraan worden we keer op keer herinnerd, daartoe worden we steeds opnieuw opgeroepen door zieners en profeten, in de Bijbel maar evenzeer in onze eigen tijd.

Ook al zijn we ooit gedoopt (meestal een keuze van onze ouders) en hebben we later het Vormsel ontvangen (misschien al meer een bewuste eigen keuze), toch is het goed om ons af en toe nog eens te bezinnen. Om de vraag toe te laten of we nog steeds achter die keuze voor een leven met God en Jezus staan. En om te overdenken wat dat dan inhoudt en hoe we dat willen waarmaken.

De kern van dit hele verhaal staat eigenlijk al de hele tijd hier schuin boven mij in grote letters geschreven: "God is er al. Zijn verbond is voor eeuwig. Aan ons om het te nemen." We hoeven enkel (net als Maria destijds) ja te zeggen en Gods weg te gaan... dan mogen wij staand in deze wereld samen al iets van dat koninkrijk van God beleven!

Dat het zo mag zijn.

(Arthur van Tongeren – 22 augustus 2021)